

Συλλογή της Νομολογίας

Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (ένατο τμήμα) της 12ης Δεκεμβρίου 2018 – Unichem Laboratories κατά Επιτροπής

(Υπόθεση T-705/14)

«Ανταγωνισμός – Συμπράξεις – Αγορά της περινδοπρίλης, φαρμάκου προοριζομένου για τη θεραπεία των καρδιαγγειακών νοσημάτων, στην πρωτότυπη και στη γενόσημη εκδοχή του – Απόφαση διαπιστώνουσα παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ – Συμφωνία διακανονισμού των διαφορών σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας – Εδαφική αρμοδιότητα της Επιτροπής – Καταλογισμός της παράνομης συμπεριφοράς – Διοικητική διαδικασία – Προστασία του απορρήτου της επικοινωνίας μεταξύ δικηγόρων και πελατών – Δυνητικός ανταγωνισμός – Εξ αντικειμένου περιορισμός του ανταγωνισμού – Αντικειμενική αναγκαιότητα περιορισμού – Ισορροπία μεταξύ δικαίου του ανταγωνισμού και δικαίου των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας – Προϋποθέσεις μη εφαρμογής που προβλέπονται στο άρθρο 101, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Πρόστιμα»

1. Ένδικη διαδικασία – Εισαγωγικό δικόγραφο – Υπόμνημα αντικρούσεως – Τυπικά στοιχεία – Χειρόγραφη υπογραφή – Κατάθεση και επίδοση διαδικαστικών εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα

[Κανονισμός διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου (1991), άρθρο 43]

(βλ. σκέψεις 44-46)

2. Ανταγωνισμός – Κανόνες της Ένωσης – Παραβάσεις – Καταλογισμός – Μητρική εταιρία και θυγατρικές – Οικονομική ενότητα – Κριτήρια εκτιμήσεως – Άσκηση καθοριστικής επιρροής στη συμπεριφορά της θυγατρικής, δυνάμενη να συναχθεί από δέσμη ενδείξεων σε σχέση με τους οικονομικούς, οργανωτικούς και νομικούς δεσμούς με τη μητρική εταιρία – Περιστάσεις βάσει των οποίων μπορεί να διαπιστωθεί η άσκηση καθοριστικής επιρροής – Αποτελεσματικός έλεγχος του διοικητικού συμβουλίου της θυγατρικής – Δικαίωμα αρνησικυρίας που συνεπάγεται έλεγχο της θυγατρικής εκ μέρους της μητρικής της εταιρίας – Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ μητρικής εταιρίας και της θυγατρικής

(Άρθρο 101 § 1 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψεις 62-65, 69-89)

3. Ανταγωνισμός – Κανόνες της Ένωσης – Εδαφικό πεδίο εφαρμογής – Αρμοδιότητα της Επιτροπής – Παραδεκτό από απόψεως δημοσίου διεθνούς δικαίου – Εφαρμογή ή αποτελέσματα που χαρακτηρίζονται ως καταχρηστικές πρακτικές εντός του ΕΟΧ – Εναλλακτικές λύσεις – Κριτήριο της εφαρμογής

(Άρθρο 101 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψεις 100-106)

4. Ανταγωνισμός – Διοικητική διαδικασία – Συμβουλευτική επιτροπή επί ζητημάτων συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων – Υποχρέωση να ζητείται η γνώμη της – Ουσιώδης τύπος – Περιεχόμενο

(Άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 14)

(βλ. σκέψεις 109-111)

5. Ανταγωνισμός – Διοικητική διαδικασία – Εξουσία ελέγχου της Επιτροπής – Εξουσία να απαιτηθεί η προσκόμιση εγγράφου επικοινωνίας μεταξύ δικηγόρου και πελάτη – Όρια – Προστασία του απόρρητου χαρακτήρα μιας τέτοιας επικοινωνίας – Άρση του απόρρητου χαρακτήρα

(Άρθρο 101 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρα 2, 17 και 19)

(βλ. σκέψεις 118-127)

6. Συμπράξεις – Νόθευση του ανταγωνισμού – Κριτήρια εκτιμήσεως – Χαρακτηρισμός επιχειρήσεως ως δυνητικού ανταγωνιστή – Πραγματικές και συγκεκριμένες δυνατότητες εισόδου στην αγορά – Κριτήρια – Ουσιαστικό στοιχείο – Ικανότητα της επιχειρήσεως να διεισδύσει στην οικεία αγορά – Αρκούντως γρήγορη είσοδος – Αντίληψη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά

(Άρθρο 101 § 1 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψεις 133-147)

7. Ένδικη διαδικασία – Εισαγωγικό δικόγραφο – Τυπικά στοιχεία – Συνοπτική έκθεση των προβαλλόμενων ισχυρισμών – Νομικοί ισχυρισμοί που δεν περιέχονται στο δικόγραφο – Γενική παραπομπή σε άλλα έγγραφα συνημμένα στο δικόγραφο – Απαράδεκτο

[Οργανισμός του Δικαστηρίου, άρθρο 21, εδ. 1, και 53, εδ. 1· Κανονισμός Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου (1991), άρθρο 44 § 1, στοιχεία γ' και δ']

(βλ. σκέψεις 173-176)

8. Συμπράξεις – Νόθευση του ανταγωνισμού – Κριτήρια εκτιμήσεως – Χαρακτηρισμός επιχειρήσεως ως δυνητικού ανταγωνιστή – Κριτήρια – Ουσιαστικό στοιχείο – Ικανότητα της επιχειρήσεως να διεισδύσει στην οικεία αγορά – Επιχείρηση γενόσημων φαρμάκων – Εμπόδια που σχετίζονται με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας του εργαστηρίου παραγωγής των αρχέτυπων φαρμάκων, καθώς και με τις τεχνικές, κανονιστικής ή οικονομικής φύσεως δυσκολίες της επιχειρήσεως γενόσημων φαρμάκων – Πραγματικές και συγκεκριμένες δυνατότητες υπερβάσεως των δυσκολιών αυτών και εισόδου στη σχετική αγορά

(Άρθρο 101 § 1 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψεις 177-243, 250-258)

9. Συμπράξεις – Νόθευση του ανταγωνισμού – Κριτήρια εκτιμήσεως – Διάκριση μεταξύ παραβάσεων εκ του αντικειμένου και παραβάσεων εκ του αποτελέσματος – Παράβαση εκ του αντικειμένου – Αρκούντως επιβλαβής για τον ανταγωνισμό παράβαση – Εκτίμηση

(Άρθρο 101 § 1 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψεις 288, 289, 298-301)

10. Ανταγωνισμός – Κανόνες της Ένωσης – Καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής – Συμφωνίες διακανονισμού σε σχέση με διπλώματα ευρεσιτεχνίας – Εμπίπτουν – Στάθμιση μεταξύ δικαίου των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και κανόνων του ανταγωνισμού

(Άρθρο 101 § 1 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου)

(βλ. σκέψεις 302-320)

11. Συμπράξεις – Νόθευση του ανταγωνισμού – Συμφωνίες διακανονισμού σε σχέση με διπλώματα ευρεσιτεχνίας – Συμφωνία συναφθείσα μεταξύ εργαστηρίου παραγωγής αρχέτυπων φαρμάκων και επιχειρήσεως γενόσημων φαρμάκων – Συμφωνία περιέχουσα ρήτρες περί μη αμφισβητήσεως διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και περί μη εμπορίας προϊόντων – Αντίστροφη πληρωμή λειτουργούσα ως κίνητρο την οποία έλαβε η επιχείρηση γενόσημων φαρμάκων – Περιορισμός ως εκ του αντικειμένου

(Άρθρο 101 § 1 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψεις 325-357)

12. Συμπράξεις – Νόθευση του ανταγωνισμού – Συμφωνίες διακανονισμού σε σχέση με διπλώματα ευρεσιτεχνίας – Συμφωνία συναφθείσα μεταξύ εργαστηρίου παραγωγής αρχέτυπων φαρμάκων και επιχειρήσεως γενόσημων φαρμάκων – Συμφωνία περιέχουσα ρήτρες περί μη αμφισβητήσεως διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και περί μη εμπορίας προϊόντων – Πληρωμή την οποία έλαβε η επιχείρηση γενόσημων φαρμάκων – Χαρακτηρισμός της αντίστροφης πληρωμής ως κινήτρου – Προϋποθέσεις

(Άρθρο 101 § 1 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψεις 361-371)

13. Συμπράξεις – Νόθευση του ανταγωνισμού – Παρεπόμενος περιορισμός – Έννοια – Περιορισμός απαραίτητος για την πραγματοποίηση κύριας πράξεως που δεν είναι αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού – Κύρια πράξη που συνιστά περιορισμό του ανταγωνισμού ως εκ του αντικειμένου – Μη εφαρμογή της θεωρίας των παρεπόμενων περιορισμών όταν υπάρχει αντίστροφη πληρωμή που λειτουργεί ως κίνητρο

(Άρθρο 101 § 1 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψεις 381-391)

14. Προσφυγή ακυρώσεως – Αντικείμενο – Απόφαση η οποία στηρίζεται σε πλείονες βάσεις σκεπτικού, εκάστη εκ των οποίων αρκεί για τη στήριξη του διατακτικού της – Ακύρωση τέτοιας αποφάσεως – Προϋποθέσεις

(Άρθρο 263 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψεις 394-398)

15. Συμπράξεις – Απαγόρευση – Εξαίρεση – Προϋποθέσεις – Βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή συμβολή στην τεχνική ή οικονομική πρόοδο – Αισθητά αντικειμενικά πλεονεκτήματα ικανά να αντισταθμίσουν τα προβλήματα που δημιουργεί η συμφωνία για τον ανταγωνισμό – Βάρος αποδείξεως – Σωρευτικός χαρακτήρας των προϋποθέσεων απαλλαγής

(Άρθρο 101 § 1 και 3 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 2)

(βλ. σκέψεις 409-429)

16. Ανταγωνισμός – Πρόστιμα – Ύψος – Καθορισμός – Καθορισμός του βασικού ποσού – Μη εφαρμογή της μεθόδου που προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές – Παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως – Δεν συντρέχει

(Άρθρο 101 § 1 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 23 § 2· ανακοίνωση 2006/C 210/02 της Επιτροπής, σκέψεις 13 και 37)

(βλ. σκέψεις 451-486)

17. Θεμελιώδη δικαιώματα – Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Αρχή «*nullum crimen, nulla poena sine lege*» – Περιεχόμενο – Προβλεψιμότητα του παραβατικού χαρακτήρα της συμπεριφοράς για την οποία επιβάλλονται κυρώσεις – Συμφωνία διακανονισμού σε σχέση με διπλώματα ευρεσιτεχνίας συναφθείσα μεταξύ εργαστηρίου παραγωγής αρχέτυπων φαρμάκων και επιχειρήσεως γενόσημων φαρμάκων – Συμφωνία αντιβαίνουσα στο δίκαιο του ανταγωνισμού – Επιχείρηση γενόσημων φαρμάκων η οποία δεν μπορούσε να αγνοεί τον αντίθετο προς τον ανταγωνισμό χαρακτήρα της συμπεριφοράς της

(Άρθρο 101 § 1 ΣΛΕΕ· Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 49 § 1)

(βλ. σκέψεις 510-537)

18. Ανταγωνισμός – Πρόστιμα – Ύψος – Καθορισμός – Προσαρμογή του ύψους του βασικού ποσού – Ελαφρυντικές περιστάσεις – Συμμετοχή η οποία φέρεται ότι υπήρξε αποτέλεσμα εξαναγκασμού – Περίσταση που δεν συνιστά δικαιολογία για την επιχείρηση η οποία δεν έκανε χρήση της δυνατότητας καταγγελίας στις αρμόδιες αρχές

(Άρθρο 101 § 1 ΣΛΕΕ· ανακοίνωση 2006/C 210/02 της Επιτροπής, σκέψη 29)

(βλ. σκέψη 545)

19. *Ανταγωνισμός – Πρόστιμα – Ύψος – Καθορισμός – Υποχρέωση της Επιτροπής να ακολουθήσει την προηγούμενη πρακτική της όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων – Δεν υφίσταται*

(Άρθρο 101 ΣΛΕΕ)

(βλ. σκέψη 546)

20. *Ανταγωνισμός – Πρόστιμα – Ύψος – Καθορισμός – Προσαρμογή του ύψους του βασικού προστίμου – Ελαφρυντικές περιστάσεις – Συνεργασία της εμπλεκόμενης επιχειρήσεως πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως για την επιείκεια – Κριτήρια εκτιμήσεως*

(Άρθρο 101 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 23 § 2· ανακοίνωση 2006/C 210/02 της Επιτροπής, σκέψη 29)

(βλ. σκέψεις 560-569)

Αντικείμενο

Προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως C(2014) 4955 τελικό της Επιτροπής, της 9ης Ιουλίου 2014, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ [υπόθεση AT.39612 – Périndopril (Servier)], κατά το μέτρο που αφορά την προσφεύγουσα και, επικουρικώς, την ακύρωση ή τη μείωση του ποσού του προστίμου που της επιβλήθηκε με την εν λόγω απόφαση.

Διατακτικό

Το Γενικό Δικαστήριο αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Καταδικάζει την Unichem Laboratories Ltd στα δικαστικά έξοδα.